

Vabariigi valitsusele puudega ja vähenenud töövõimega inimeste toetuseks.

Aastaid tunneb üks osa rahvastikust ennast justkui kõrvale jäetud. Tööhõive reformiga sooviti muuta süsteemi küll paremaks ja lihtsamaks, aga paljud need keda see puudutab (puudega, töövõimetud, vähenenud töövõimega inimesed) pole süsteemiga rahul.

Selle rahvaalgatusega soovime pöörduda vabariigi valitsuse poole, et suunata pilgud ka meie suunas, kes me samuti tuge ja kaitset vajame. Ka puudega ja töövõimetud (vähenenud töövõimega) inimesed soovivad inimlikku ära elamist ja inimlikku suhtumist meisse.

Muudatused mida soovime:

1. Töövõime toetuse sidumine miinimum palgaga.

St puuduva töövõimega inimese toetuse suurus on võrdne miinimum palgaga (hetkel 725€) ja osalise töövõimega pool miinimum palgast (hetkel 362,5€).

Töövõime toetus peaks tõusma miinimum palga tõusuga.

2. Riigi toetused hinnatõusu kompenseerimiseks.

Riigi ühekordsed toetused peavad puudutama ka puudega ja töövõimetud/vähenenud töövõimega inimesi.

Näiteks pensionäridele, kes elavad üksi makstakse ühekordset toetust, üksi elav puudega inimene seda toetust aga ei saa, kuigi ka tema vajab lisa toetust hakkama saamiseks.

Riik on unustanud et puudega inimesed ning puuduva/vähenenud töövõimega inimesed (eriti üksi elavad) jäävad hinnatõusudega samuti hätta.

3. Töövõime ja puude hindamine peavad olema teineteisest sõltumatud.

Puude raskusaste ja töövõime hindamine peaks olema eraldi. Praegu teeb sotsiaalkindlustusamet tööealiste puudeotsuse pärast töövõime hindamist, töötukassa ekspert otsuse põhjal. Siin on aga viga, töövõime suurus ei mõjuta puude raskusastet, küll aga mõjutab puue inimese töövõimet ja hakkama saamist. Samuti peaks puude määramisel sotsiaalkindlustusamet arvesse võtma digiloo sissekandeid ja sotsiaaltöötaja hinnangut. Samuti kui inimesel on progresseeruv/ravimatu haigus, jäseme kaotus jms, siis peaks piisama ühekordsest hindamisest kuni tervise halvemiseni, mida juba vaatab üle arst.

4. Omaste hooldajate toetus

Omaste hooldajatele vähemalt miinimumpalk ja võimalus puhkuseks et vähendada läbi põlemist ja rahalistesse raskustesse sattumist.

5. Tugiisiku süsteem

Üle vajab vaatamist ka tugiisikute süsteem. Tugiisikud vajavad korralikku töölepingut ja kindlat sissetulekut. Hetkel oleneb palk piirkonnast ja vahendus firmast, see vähendaks ka probleemi et tugiisikuid pole kusagilt võtta.

6. Rehabilitatsioon

Töölase rehabilitatsiooni raames vajadusel ka massaazi teenus mis aitab säilitada samuti töövõimekust (nt lihashaiguse korral).

Rehabilitatsiooni teenust võiks saada ka erinevatest asutustest: nt ühest logopeedi teenust, teisest füsioteraapia.

7. Puude toetusi tuleb tõsta.

Puude toetuse määr peaks suurenema koos pensionide ja miinimum palga kasvuga ning arvestama elukalliduse tõusu.

Puude toetus pole aastaid tõusnud vaatamata hinnatõusudele.

8. Puuduv töövõime ja pension

Kui vähenenud töövõimega inimene saab pensioni ealiseks, ei tohi tema sissetulek (pension) väheneda väiksema tööstaaži tõttu. See suurendab inimese sõltuvust KOV ja riigi toetustest ja vähendab võimalusi

endaga toime tulekuks.

Seega peaks pension olema võrdne vähemalt varasema toetusega (töövõimetus/osalise töövõime toetus).